

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł.
50 ct. miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do
domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie
50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów —
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80
franków — kwartalnie 20 franków.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” plac Mariacki
liczba 6 i 7. Telefon Nr 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

wychodzi codziennie niewylaczając niedziel i swiat o godzinie 8. rano.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Gimnazjum polskie w Brodach.

Lwów 3. lutego.

Rada miasta Brodów oświadczyła się — jak to już doniesiliśmy — jednomyślną uchwałą za stopniowym wprowadzeniem języka polskiego jako wykładowego w dotychczasowym niemieckim gimnazjum w Brodach. Rada miejska wyraziła zarazem nadzieję, że sejm, oceniając wielką doniosłość tej sprawy dla miasta i całego kraju, gorąco się nią zaopiekuje i słuszne żądania miasta poprze.

Na podstawie tej uchwały wnioś magistrat miasta Brodów za pośrednictwem wydziału krajowego petycję do sejmu, w której podnosi, że miasto Brody, posiadające dotychczas gimnazjum z językiem wykładowym niemieckim, stanowi wśród innych miast prowincjonalnych pod względem obowiązku obywatelskich wobec kraju wyjątek. Zbytek to dawno minionej ery w dziejach Galicji, który siłą wyjątkowych stosunków tego miasta, przetrwał epokę swoją. Lecz i te stosunki, nie sprzyjające narodowemu odrodzeniu m. Brodów, zmieniły się znacząco i poczucie solidarności z dążeniami narodowymi całego kraju, rozbudziło się silnie u wszystkich warstw społecznych tego miasta. Istnienie dalsze szkoły średniej z niemieckim językiem wykładowym stało się w tych warunkach wprost niemożliwym.

Ponadto uznano powszechnie, że młodzież uczęszczająca do gimnazjum, nie tylko pozbawiona jest oświaty w duchu narodowym, ale na domiar złego nie wynosi ze szkół nawet dostatecznej wiadomości języka ojczystego, której brak odczuwa w późniejszej karierze. To też obecna reprezentacja miasta, oceniając doniosłość tej sprawy dla miasta, ze stanowiska głównie moralnego, a w drugim rzędzie także praktycznego, uchwała na posiedzeniu dnia 30. grudnia 1896 odbytem, jednomyślnie, złożyć deklarację, iż jest za zmianą języka wykładowego w brodzkim gimnazjum z niemieckiego na polski, a mianowicie, że względu na trudności, jakieby przez to powstały dla uczniów wyższych klas, którzy już od lat kilku przywykli do wykładu niemieckiego — za stopniowym wprowadzeniem języka polskiego, jako wykładowego.

W wykonaniu uchwały rady miejskiej przez radę powiatową zatwierdzonej, magistrat udaje się do sejmu z prośbą, aby sprawą społeczeństwa gimnazjum w Brodach, ze względu na jej wielką doniosłość dla miasta i całego kraju, gorąco się zaopiekował i słuszne żądanie miasta skutecznie poparł.

Charakterystyczną jest w tej sprawie okoliczność, iż jednomyślną uchwałą rady miejskiej brodzkiej zapadła przy udziale członków rady, których większość stanowią tam żydzi, którym nigdy ani się śniło być szermierzami polskiego języka. Uchwała zapadła w obecności burmistrza Kulaka, zastępcy burmistrza Blocha, asesora Westa, Balbana, Mojżesza Landaua, Zgoralskiego i członków rady Janiszewskiego, Brojanowskiego, Ilnickiego, Soltysika, Grünsteina, Tokarskiego, Garwolińskiego, Koberweina, Grossa, Handla, Naglera, Distenfelda, Landaua, Adlofa, Zuckra, Sencera, Kallacha, Kaminera i Balona.

Opierając się na jednomyślnie i tak stanowczo uchwalonej radzie miejskiej, wydział krajowy przedłożył na dzisiejszym posiedzeniu sejmu sprawozdanie w tym przedmiocie. W sprawozdaniu tem podnosi wydział krajowy z uznaniem ten objaw solidarności miasta Brodów z dążeniem całego kraju, jako dowód zrozumienia u wszystkich warstw społecznych, że młodzież szkolna, mająca później w naszym kraju żyć i działać, tylko wówczas wynosi należyte wykształcenie ze szkół publicznych, jeżeli nauka w tych szkołach udzielana jest w jednym z ojczyźnych języków ludności tego kraju. Zarazem wypowiada jednakowoż wydział krajowy przekonanie, że uznaje wysokie znaczenie i ważność nauki języka niemieckiego w szkołach średnich, jednakże w tej mierze wydział krajowy podziela wielokrotnie uchwałami sejmu wypowiedziane zdanie, że to znajomość języka niemieckiego można osiągnąć przez metodyczną naukę tego języka, jako przedmiotu obowiązkowego, bez naruszania języka ojczystego jako wykładowego.

Do sprawozdania dołączony jest projekt ustawy, mocą której zaprowadzony ma być w gimnazjum w Brodach wykładowy język polski, a to stopniowo w przeciągu 8 lat od roku szkolnego, następującego po wejściu w życie tej ustawy.

Przyszła wojna.

Rosyjski pułkownik Gejsman wydał niedawno broszurę p. t. „Przyszła wojna i armie masowe”, której głównym tematem jest wojna między mocarstwami dwuprzemysłowymi z jednej, a trójprzemysłowymi z drugiej strony. Szczególny interes przedstawia ta część broszury, która mówi o operacjach wojsk rosyjskich wobec ataku armii sprzymierzonej. Autor dzieli wojsko rosyjskie na trzy armie: warszawską, wileńską i kijowską, z których każda otrzymała znaczenie albo małej armii masowej, albo też jej oddziałów.

Armia warszawska — ok. 500.000 ludzi — będzie miała trudne zadanie powstrzymać napór sojuszników, zajmując linie rzek Buga, Narwi, Wisły i Wieprza, aż do chwili, w której armie wileńska i kijowska przejdą w stan zaczepny. Armia ta rozłoży się na terenie ufortyfikowanym, którego front będzie zabezpieczony przez średni bieg Wisły, a w tyle znajdować się będzie silna forteca Brześć Litewski. Ten ufortyfikowany teren rozdrabnia siły sojuszników i daje głównokomenderującemu możność „działania na wewnętrznych liniach operacyjnych”. Skrzydła tej armii będą jednak słabe, i dlatego niebezpieczeństwo obejścia przez nieprzyjaciela będzie rzeczywiste wielkiem. Armia warszawska może być zmuszona, pozostawiając w forcie odpowiedni garnizon, odstąpić i połączyć się z częścią z armią wileńską, częścią z kijowską.

Armia wileńska — 300 do 400.000 ludzi — rozwinąwszy się na linię Niemna, będzie miała zadanie przeszkodzenia lewemu skrzydłu armii niemieckiej do wtargnięcia na Litwę, a następnie atakowania go, równoległe z rzekami Bobrem

i Bugiem-Narwią, zasłaniając prawe skrzydło armii warszawskiej.

Armia kijowska — 300 do 400.000 — będzie miała zadanie skupienia się w zachodniej części gubernii wołyńskiej i zatrzymywania prawego skrzydła armii austriackiej, a następnie maszerowania na Lwów, ochraniając lewe skrzydło armii warszawskiej.

Tym sposobem strategiczny rozwój wszystkich tych trzech armii według wszelkiego prawdopodobieństwa, będzie miał wygląd ustępowania ze środka, z cofniętymi w tył skrzydłami.

Pierwsze poważne starcia bojowe będą miały miejsce nie przed, jak w sześć tygodni po ogłoszeniu mobilizacji. Przytem 700 do 800.000 wojsk sprzymierzonych działać będzie z frontu i obu skrzydeł armii warszawskiej. Jeżeli sojusznikom uda się zbliżyć do linii rzek Bug-Narew, Wisła i Wieprz, to może ona odstąpić ku Niemnowi i Zachodniemu Bugowi, cofnawszy przytem w tył lewe skrzydło swego strategicznego frontu. Tymczasem nieprzyjaciel poniesie nieuniknioną stratę w bojach i marszach i będzie musiał zostawić część sił w celu okupacji zabranej przestrzeni i obsadzenia fortec nadwileńskich. Naturalnie, sojusznicy skorzystają w tym celu ze swych drugoliniowych wojsk, w każdym razie jednak podejść do Brześcia Litewskiego nie wcześniej, jak w ośm tygodni po mobilizacji, posiadając nie więcej jak 700—800.000, z któremiżnaczną operację przeciwko armii warszawskiej. A tymczasem będą się już musieli liczyć z dwiema innymi rosyjskimi armiami.

Wobec takich warunków, powiada autor, sojusznicy będą musieli jeszcze obsadzić Brześć Litewski, a następnie postępować po obu stronach Polesia, pozostawiając w rękach rosyjskich i odrzuć wojska rosyjskie na Litwie ku zachodniej Dźwinie i górnemu Dnieprowi, a w kraju południowo-zachodnim ku środkowemu Dnieprowi. Podówczas jednak, zdaniem Gejsmana, przewaga sił będzie już po stronie rosyjskiej. Naturalnem jest przypuszczenie, że dalsze operacje doprowadzą do ustępowania sojuszników i do stanowczego nacierania wojsk rosyjskich.

W najniekorzystniejszym dla Rosji wypadku, t. j. gdyby Rosja miała sama walczyć przeciwko koalicji, trudno przypuścić, aby Niemcy odważyli się na zupełne obnażenie granicy francuskiej. Wskutek tego sojusznicy mogliby wystawić przeciwko Rosji 1.500.000 do 2.000.000 żołnierzy. Umożliwiłoby im to do linii rzek Niemna i zachodniego Bugu wysunąć 1.000.000 do 1.200.000 wojska, a następnie posunąć się trochę dalej niż w poprzednim wypadku. Określić linję, gdzie będzie powstrzymane natarcie sojuszników, jest rzeczą niemożliwą. Ale z każdym krokiem naprzód armie sprzymierzone słabłyby coraz więcej, rosyjskie natomiast nabierałyby siły. Dalej, gdyby się sojusznicy zatrzymali w kraju zachodnim w celu utworzenia nowego ogniska i metodycznego prowadzenia dalszych operacji, jak to umiejemy Niemcy, lub też staraliby się wykonać natarcie tak, jak to czynił Napoleon, rezultat byłby zawsze jeden i ten sam: przed, czy później przewaga w siłach byłaby po stronie rosyjskiej.

nie rosyjskiej, poczem armia rosyjska rozpoczęłaby działania zaczepne.

Bardzo to ładnie wygląda na papierze, — ale czy tak samo będzie wyglądało na ziemi — to pytanie.

Ruch wyborczy.

Na kilku wiecach chłopskich, odbytych, w powiecie sokalskim uchwalono z kurji wiejskiej okręgu Żółkiew-Rawa-Sokal, oraz z kurji piętej tego okręgu popierać kandydaturę dra Olejnika z Mostów wielkich. Dotychczasowy poseł z kurji wiejskiej tego okręgu prof. Anatol Wachniński ubiega się ponownie o mandat. Romanużki i moskalfilowie rozwinęli przeciw niemu namietną agitację, nie gardzącą żadnym godziwym i niegodziwym środkami, aby tylko zważyć jego kandydaturę.

W Kołomyi odbędzie się dnia 9. bm. wielkie przedwyborcze zgromadzenie, które zwolują mówić zaufania, powołani przez „romancukowsko-moskalfilowski krajowy centralny komitet wyborczy”.

W Jarosławiu odbyło się dnia 31. stycznia zgromadzenie wyborcze z kurji miejskiej zwołane przez burmistrza dra Dietzusa, które uchwaliło wybrać obywatelski komitet wyborczy z tem jednak zastrzeżeniem, iż komitet ów będzie działał na własną rękę i nie podda się uchwałom komitetu centralnego.

W dyskusji wyloniła się kandydatura prof. gimnazjalnego p. Ignacego Rychlika, radnego miasta i członka wydziału powiatowego, która wobec oświadczenia burmistrza dra Adolfa Dietzusa, iż na posła do rady państwa nie kandyduje, prawie jednogłośnie została przyjęta. Wybrany komitet ma się porozumieć z komitetem rzeszowskim co do sprawy wyborów. Miasta Jarosław i Rzeszów wspólnie wybierają jednego posła.

Wiece zwolenników ks. Stojałowskiego w Czary na Węgrzech zrobił kompletne fiasco. Przybyło na wiec nadzwyczaj mało uczestników, którzy w kilkanaście osób, bez współudziału księdza Stojałowskiego, którego aresztowano, uchwalili kurję piątą przynależną socjalnym demokratom, a czwartą włościaństwu. Ks. Stojałowski oświadczył przez usta jednego ze swych przyjaciół, że nie kandyduje, gdyż wyrokiem sądownym jest pozbawiony na 5 lat prawa wyboru i wybieralności.

Dla kurji 4-tej okręgu Biała-Żywiec mianowano Jana Zabudę, włościanina z Jawiszowic, dra piątej kurji okręgu: Wieliczka, Wadowice, Biała, Żywiec, Myślenice, Chrzanów Jana Kubikę, włościanina z Janowic; kandydatem z piątej kurji w Krakowie ogłoszono p. Daszyńskiego, a z 4 ej kurji okręgu Rzeszów-Kolbuszowa włościanina Szajera.

Przemysł 31. stycznia.

Partja socjalno-demokratyczna obwołała p. Józefa Hudeca, zecera ze Lwowa, kandydatem na posła z kurji powszechnej tutejszego obwodu. Stało się to dzisiaj na zgromadzeniu wyborców, zwołanem przez burmistrza miasta p. dra Dworskiego, a pomimo, że porządek dzienny zgromadzenia obejmował tylko wybór komitetu przedwyborczego, mimo tego socja-

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Mariacki 1. 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika Płonna ulica Karola Ludwika 1. 9.
We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppel's Nach., Rudolf Mosse i J. Dannelberg; w Paryżu: G. Adam 38, rue de Varenne.
Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 centów od wiersza.
Drobne ogłoszenia 1½ centu od wyrazu. Pomieszkania i sklepy po 1 ct. od wyrazu.
Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

liści, zwalniali się całą masą na salę ratuszową, strącili wybór komitetu z porządku dziennego i wyprowadzili p. Hudeca na trybunę, ogłosili go kandydatem. Socjaliści — jak to zawsze i wszędzie czynią — sterczyli zgromadzenie krzykiem i nie dopuścili nikogo z przeciwnego obozu do głosu, a że do pomocy we wrzaskach sprowadzili sobie całą zgraję terminatorów, nie trudno pojąć, że inteligencja od odrad się uchyliła i większość jej zaraz w początkach zgromadzenia opuściła.

Na przewodniczącego zgromadzenia proponowano ze strony inteligencji p. dra Dworskiego, jednak socjaliści wśród dzikich i ogólnych wrzasków, powołali na krzesło prezydjalne p. Żołnierza, — do niedawna furmana, a obecnie właściciela ostatniorskiego szynku w Przemyslu.

Po dokonaniu wyboru p. Żołnierza na przewodniczącego zebrania, inteligencja i nieszczeniści opuścili salę, a pozostali w niej socjaliści, terminatorzy i jacyś mlodysi, którzy ławili się przez kilka godzin w obrady, obwołali przy końcu zgromadzenia p. Hudeca jedynym kandydatem obozu socjalistycznego. Odpowiedziem „czerwonego sztandaru” zakończyło się zgromadzenie.

W przyszłą niedzielę zwołane będzie ponowne zgromadzenie, w celu przeprowadzenia wyboru komitetu przedwyborczego. Pożądaliśmy było, aby — w celu zapobieżenia majoryzowania zgromadzenia przez tłum socjalistów — użyto do tego obszernej sali „Sokoła”, tudzież, aby rozciągnięto kontrolę nad zdającymi do sali i niedorostków do niej nie wpuszczano. Koniecznem jest także, aby inteligencja i mieszczaństwo — tak niestety niedliczne dziś zgromadzone — jak najniezawodniej przybyło. Wobec ogółu wyborców — socjaliści są tylko garstką!

We wtorek, dnia 2. bm. odbędzie się zgromadzenie wyborców z kurji miast Przemysłu-Gródka, celem utworzenia komitetu przedwyborczego. Zgromadzenie zwołuje burmistrz dr. Dworski.

Akcję przedwyborczą w kurji mniejszej własności obwodu przemyskiego, ujął w swe ręce p. Włodzimierz Younga z Hruszatyc.

SEJM.

(8 posiedzenie 2 sesji VII. periody).

Lwów 3. lutego.

Szaro! Dzień brzydki! — to też światło wpadające przez dach sali jest także szare i bez wyrazu i siły. Szaro też wyglądała izba; ławki puste, a ci posłowie, którzy przybyli, wyglądają dziwnie znudzeni, senni i apatyczni. Szary też był i porządek dzienny.

Posiedzenie rozpoczęło się o godzinie 10ej minut 45. Po załatwieniu spraw formalnych, nastąpiło pierwsze czytanie wniosków poselskich. Poseł Krempa uzasadniał wniosek o przyspieszenie przymusowej asekuracji od ognia. Poseł Krempa wygłosił „swą mowę” z biegłością wyborczego ucznia, a przy tej sposobności zaatakował sejm i kolo polskie, że nie w tej sprawie nie uczyniono. Natychmiast zażądał głosu p. D. Abrahamowicz i skonstatował, że w sejmie sprawę tę poruszał p. Merunowicz. a

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego” na podstawie umowy zawartej z wydawnictwem „Bluszczy” ma jedyne i wyłączne prawo dawania tego tygodnika po niższej cenie.

!! Czas odnowić przedpłatę !!

na „DZIENNIK POLSKI”

który kosztuje:

We Lwowie: kwartalnie . zł. 4.50 ct.
miesięcznie . zł. 1.50 ct.
(Za przesyłkę do domu miesięcznie 20 ct.)

Na prowincji: kwartalnie . zł. 6.— ct.
miesięcznie . zł. 2.— ct.

Zarazem należy odnowić przedpłatę na

„BLUSZCZ”

We Lwowie: kwartalnie . zł. 1.50 ct.
miesięcznie . zł. —50 ct.
Na prowincji: kwartalnie . zł. 2.40 ct.
miesięcznie . zł. —80 ct.

KLEJNOT.

POWIEŚĆ

Marji Rodziewiczówniej.

(Ciąg dalszy).

Pan Seweryn pod piecem stanął i milczał. Szymon pobiegł obejrzeć szkodę. Po chwili wrócił, błady także i drżący. — Cóż, koniec, ruina! — burknął Sokolnicki.

— Zkądże wiedzieć można, zanim przybędą kotłarnie i mechanicy. Ale te żydy... Ach! Nie wytrzymałem. Zdaje mi się, że zabił Altera!

— Bój się Boga! Zgubiłeś siebie i mnie! — Niechta! Pójdę w Sybir, ale on się nie będzie naigrawał więcej z naszej niedoli! — Gdzież to było? Przy ludziach? — Nie, wlaż do sieni. Bóg widzi, że cię cierpiał nad możność! Tam go powalilem wreszcie!

Pan Seweryn poszedł do sieni i odetchnął z ulgą. Altera nie było.

— Pociasz się, żyje! Będzie cię dalej kasała o moją krew pi! — mrknął ponuro.

— No, drogo mnie to będzie kosztowało! Ale mniejsza. Nie pokaże się dzisiaj. I to wygrana! — Ale jutro, ale dalej! — szepnął zgnębiony Sokolnicki. — Niema co się ludzi. Zginąłem! Gorzelnia trzymała mnie trochę nad wodą, teraz utone.

— Trzeba ją ratować.

— Czem?

— Ano! — zamyślił się Szymon. — Mam trochę pieniędzy zebranych za to drzewo, com u pana kupił. Trzeba ich użyć tymczasem.

— Toć twoje pieniądze! Zkąd odasz? To tylko przedłożenie konania. Tego nowego wydatku nie spłaci wódka.

— Przyjechałi kotłarnie i mechanicy — rzekła Ilmniczowa. — Może się uda naprawić na miejscu!

Poszli wszyscy do gorzelni, na długą naradę. Rozpoczęło się pisanie aktów i protokołów, pieczętowanie naczyń i aparatów, wylewanie zacierów i drożdży i wieczorem gorzelnia znieruchomiała na długie czasy.

Jeszcze późno Sokolnicki z ganku patrzył posępnie na setki fur, zwożących zmarłe kartofle, kupione w okolicy, które był obowiązany zabrać, zapłacić, a których nie mógł zużytkować i które, zwalone na stosy, zgniją od łada odwilży.

Tego wieczora nie tknął jada i wcześniej siostrę pożegnał. Przeszli z Szymonem do gabinetu i zasiadli do rachunków.

— A zatem nowy kocioł, nowy budynek, nowe obmurowanie, nowy dach i dwa miesiące, zanim się to zrobi. Wiesz, ile to będzie kosztowało?

Szymon spieszenie rachował, ale sumy nie śmiał powiedzieć i wpatrzony w nią milczał.

Sokolnicki przez ramię mu spojrzął i stęknął:

— Szesć tysięcy...

— A jeśli tego nie wydamy — rzekł Ła-

będzki — jest drugi rachunek. Zwrot pieniędzy za wódkę, za wywar, za kupione i własne kartofle i zrujnowana gorzelnia w rezultacie. Tu niema wyboru, pierwsze to ciężki ból, drugie to haniebna śmierć. Pojadę dziś jeszcze do Warszawy po kocioł.

Sokolnicki zgnębiony usiadł i wzrok jego padł na list, który snął przyszedł w czasie swiat i czekał na odpowiedź.

Wzdrygnął się i sięgnął po niego.

— Co może pisać Burakowski? Procent mu odesłałem przecie.

— Ten stary sknera z miasteczka? Sam mu procent odwoziłem od sześciu tysięcy.

Sokolnicki czytał i szara bledosc okrywała mu skronie.

— Wypowiada kapitał od roku! — rzekł

glucho.

Obadwaj unikli, jak gromem rażeni. Była to ostateczna klęska.

— To zemsta Altera za las — szepnął Szymon. — To jego intryga. On bywa u Burakowskiego!

I znów milczeli, widząc przed sobą czarną otchłań.

Wreszcie Szymon gwałtem się otrząsnął i wstał.

— To za pół roku. Gorzelnia pierwsza. Jadę, panie. Nie damy się, nie damy! Niech pan nie rozpacz.

— Ja nie rozpaczam, tylko klęę dzień mego urodzenia, na taki los. Mój Boże, i cóżem zawiął, i za co się męczę całe życie? — jęknął Sokolnicki.

Głowę ujął w dłonie i po chwili zamruczał:

— Gdyby nie długi, nie cudza wiara i zau-

fanie, leć kuląbym roztrząsał. Żeby nie czuć, nie cierpieć. Piekiło lepsze od takiej doli!

— Ciężar rachunku się wedle barek. Wiedział Bóg, co pan wytrzyma, i tyle dał. Ale bunt osłabia i słusznie pan mówi, że cudza wiara obojętuje do wytrwania. Cicho, niech pan się nie buntuje. Boża łaska może już stoi u progu, niech pan nie ploszy. I dusza pana może komu przeznaczona i droga, nie wolno może już panu jej marnować. Nic to! Wszystko minie! Myślmy o najbliższem! Proszę się ostro brać do roboty, ja za tydzień kocioł dostawię. Wlesie Hipek mnie zastąpi, może pan o to być spokojny, we dworze pani Józefa dopilnuje porządku. My we dwóch tę biedę będziemy tatali! Wypłyniemy panie!

Była czarna noc, mróz i zadymka. Szymon na swe jednokonne sanki siadł i bez woźnicy ruszył mil sześć do stacji kolei.

Droga szła przez lasy, zamazane rzeki, prostując odległość do połowy. Zimą była to droga nie do przebycia.

Ujechał już Szymon mil parę, nie błędąc i dobił się lasów Głębockich. Musiał wstąpić po drodze do Niemca nadlesnego, u którego po pożarze swej osady składał pieniądze zebrane za drzewo. Tam trochę drogę zmylił i powoli, orientując się w położeniu, jechał trybem, szukając szlaku. W tem koni jego w bok się rzucił, chrapał, nie chciał iść dalej.

W białym tumanie śniegu zamajaczał pod drzewem jakiś przedmiot duży i ciemny, a nie-ruchomy. Szymon wychylił się z sanki, a z ciekawości wysiadł wreszcie, trącił to „coś” batem, a potem ręką dotknął i przeraził się.

Był to człowiek zmarły, skulony pod drzewem, okryty z głową wytartym kożuchem.

Szymon kożuch zdził i przyjrzał się.

Rękoma obejmował kolana, głowę miał wciśniętą między nogi, a nie był jeszcze skoniaty.

Tedy Szymon odwrócił mu twarz w górę i przyjrzał się rysom. Nie znał go, chociaż znał mniej więcej wszystkich okolicznych chłopów. Zresztą nie chłop to był, ale jakiś nędzarz czy włóczęga. Miał buty, spodnie, kaftan podarty, pod którym nie było koszuli, włosy w kudłach, zarost dziki.

— To może Liszka! — przyszło mu do głowy.

Sięgnął do sanek, po torbę z zapasami, którą mu dała na drogę Ilmniczowa, dobył wódki i rozwarzył z trudem żęby nieszczęśliwemu, począł mu ją lać w gardło, a potem sięgnął po trzcę i cucić gwałtem. Długa chwila nie było skutku, nareszcie czelek poknął wódkę i zatrzęsł się. Szymon dał mu znówu pić, a potem położył go na sanki, nakrył derką, swoim kożuchem, a sam zdyszany, spotałszy, pomimo mrozu, jął zwłoczć gałęzie i słomę je podpałił. Gdy płomień buchnął, zajrzał do sanek.

Człowiek żył, patrzył już, nieprzytomnie, z jakąś niemiłą grozą i poruszył ustami.

— Pij! — rzekł zbawca, podając mu butelkę.

Ten począł pić chciwie, ale po pierwszym łyku zachłystnął się i z trudem rzekł:

— Chleba!

Szymon śmiał się z radości podając mu kromkę chleba, którą przez troskliwość przy ogniu nagrzał. Człowiek, jak zwierzę, rzucił się na jado, pożerał, oczyma zaś więcej szukał.

(Ciąg dalszy nastąpi).

nem fałszowaniem sprawozdań o ruchu robotniczym, uprawianem w jego organie.

Audytorjat austro-węgierskiej armii otrzymał ma wkrótce nową organizację, przyczem etat tegoż personalny zostanie pomnożony. Pomiedzy innymi kreowane będą dwie posady pułkowników przy naj-większym trybunale wojskowym w Wiedniu.

Po amerykańsku. Pismo *Wolny głos Stan-islawowski* wydrukowało niedawno list jakiegoś żyda, który w cyniczny sposób przechwala się z nie-przychylnego stanowiska, jakie znaczna część jego współwyznawców zajmuje wobec polskiego spo-łeczeństwa. Znamy antysemitę *Głos Narodu* napisał z tego powodu, że redaktor *Wolnego Głosu* kokie-tuje z żydami. *Wolny Głos*, który artykuł owego żyda umieścił z polemicznymi uwagami, odiera po-życzenie *Głosu Narodu* i kończy następującą ame-rykańską apostrofą: „W końcu możemy zapewnić *Głos Narodu*, że jeżeli kiedyś redaktor *Wolnego Głosu* kokietował, to z żydówkami, ale z żydami nigdy.”

Lueger — pochodzenia semickiego! Niestru-dzone w zaciełej walce z antysemityzmem dzienniki wiedeńskie dowodzą na podstawie jakiegoś starej kro-niki, że pra-prababka dra Luegera była żydówką, która się wychrylała i posłubiła Mikolaja Luegera, proto-plastę dzisiejszego wodza antysemitów.

Oszustwo. Przed kilku dniami donieśliśmy za dziennikami krakowskimi, iż w Wadowicach uwie-ziono trafikanta Fischgrunda za to, iż popełniał oszu-stwa z markami w ten sposób, że używane już marki odcyzszał, na nowo gniował i sprzedawał. Wiadomość ta okazała się złośliwym wymysłem, a p. Salomon Fischgrund z Wadowic w sprowstowaniu nam nadesłaniem zaprzecza temu, jakoby prowadził oszustwo z markami pocztowymi, żeby go na tem pochwyciono i by przy rewizji znaleziono u niego zapas odcyzszonych i na nowo gumowanych marek pocztowych.

Córka twórcy legionów. W chwili, gdy cała Polska, swobodnie lub w ukryciu, obchodzi setną rocznicę powstania legionów, przypomnieć wypada, że córka wielkiego wodza, Henryka Dąbrowskiego, żyje dotąd i to w Poznaniu. Sędziwa matrona ta — Bogusława z Dąbrowskich Mankowska — znękana wiekiem i słabością, to wzór Polek. Córka bohatera, a żona i matka ludzi znacznych, którzy swego czasu korzystnie dla społeczeństwa pracowali. Posiada po wielkim swym rodzicu znaczny zbiór pamiątek, a przed laty kilkunastu wydała nader ciekawe „Pamiętniki”, w których pełno szczegółów interesujących i ważnych, gdyż autorka obracała się w kołach takich, gdzie nasze losy się rozgrywały. Pomiedzy innymi podala najlepsze wiadomości o romansie i niedo-ślazym związku Wilhelma, księcia pruskiego, później-szego cesarza Niemiec, z Eliza Radziwiłłówną, której była rówieśnicą i przyjaciółką.

W Winię Górze pod Miłosławiem spoczywają zwłoki Henryka Dąbrowskiego, które zamierzają prze-wieźć na Wawel. Już przed laty zajmowali się tym projektem Mielżyński, Marcinkowski i inni, chcieli także wystawić pomnik bohaterowi, lecz rząd stawiał przeszkody.

Ciekawą sprawę rozpatrywać będzie w po-czątkach lutego tworski sąd okręgowy. W charakte-rze pód sądowego figurować będzie profesor brusselskiego uniwersytetu, socjolog i filozof L. W. de Roberti, obwiniony o obrazę nacelnika ziemskiego na piśmie. Główne zarzysy sprawy przedstawiają się w następujący sposób: Mieszkając bezustannie za granicą, de Roberti miesiące letnie spędza często w swoim majątku w gubernji tworskiej. Pódezas jednego z takich pobytów dowiedział się o dziwnym i dość rzadkim w kronikach sądowych wypadku: o opisie i sprzedaży na licytacji, z polecenia naczelnika ziemskiego, części jego gospodarczego inwen-tarza na zaspokojenie pretensji jakiegoś trzeciej osoby i na skutek wyroku zapadłego na tę trzecią osobę. Zdumiony podobnem zajęciem de Roberti podał skargę do urzędu gubernialnego w Twerze, w któ-rej warunkowo — jeżeli fakt sprzedaży bez sądu się potwierdzi — nazwał postępek naczelnika ziem-skiego objawem samowoli i niesprawiedliwości. Wskutek tej skargi urząd gubernialny określił po-stępki naczelnika ziemskiego, jako przekroczenie władzy, które jednakowoż na mocy manifestu koronacyjnego nie może pociągnąć za sobą kary. Na wniesienie jednak przed tym wyrokiem ziemski naczelnik wniósł skargę do prokuratury z prośbą o pocią-gnięcie de Robertiego do odpowiedzialności za uży-cie w skardze do gubernji wyrazów „samowola” i „niesprawiedliwość”. Od pód sądowego odebrano rewers, że nie wyjedzie i de Roberti zamiast w-kladać w Brukseli, siedzi u siebie na wsi, oczekując na wyrok.

Kobiety-żołnierze. *Gil Blas* wylczył, że w armji francuskiej jest około 100.000 żołnierzy, nie pełniących służby. Ci żołnierze — to kułaczka, farysie, służący, krawcy, dozorczy w szpitalach itd. Gdyby na ich miejsca wzięły kobiety, to na tem armja zyskałaby podwójnie: kobiety spełniałyby ob-owiązki żołnierzy po za linią, lepiej niż oni, a ci żołnierze znów wróciłiby do linii i wzmoociliby armję.

Samobójstwo filantropa. Prasa włoska z wielką sympatją odzywa się o opacie Anellim, który przed kilku dniami zakończył życie samobójstwem w Medjolanie. W czasie wojny o niepodległość słu-żył on w szeregach Garibaldi. Skromny ten opat poświęcił się popolepszeniu bytu włocian włoskich. W celu walki z głodem, którego skutkiem był ty-fus, powstały z używania zepsutego ryżu, wynalazł spe-cjalne piece do wypiekania zdrowego chleba. W wielu wioskach lombardzkich wybudowano takie piece, na co opat stracił cały swój majątek. To filantropijne przedsięwzięcie skończyło się jednak fiaskiem wskutek tego, iż włocianie unikałi piekarni Anelliego, znajdując, iż jego chleb jest zanadto smaczny i pobudza apetyt. Rozczarowanego idealistę znale-ziono martwym, z kulą w sercu, w ogrodzie miej-skim w Medjolanie pod pomnikiem Sartoriego. Obok niego leżała karteczka ze słowami: „umieram obok Sartoriego, z którym razem walczyłem za część i wolność. Z temi zasadami odbieram sobie życie. Niech żyje wolność! — Sartori był również księ-dzem, a następnie generałem w szeregach armji Garibaldi.

Co ludzie gubią? Dyrekcja opery cesarskiej w Wiedniu zgromadziła, jak co rok, w jednej sali przedmioty, zapominane w widowni. Są tam między innymi: biały bukiet, tupet włosów, kapelusze me-skie, kilka spódnic (oczywiście osunęły się i wilo-czone zostały pod fotel), jedna szeczka, peruka, lo-ki... Właściciele i właścicielki nie zgłaszają się po zgubę. Jest to także w swoim rodzaju wystawa.

*** Komitet wydawnictwa zupy rumfordkiej** składa szanownej publiczności, która raczyła zasoby tego rozdawnictwa wspomagać, serdeczne podzięko-

wanie i ośmiela się podać do publicznej wiadomości, że niezwykle zastęp zgłodniałych, spieszących o dzień po ciepłą strawę, zupełnie wyczerpał fundusz rozdawnictwa. Komitet więc odwołuje się do serc miłosiernych z gorącą prośbą, ażeby nie dała upaść zaczętemu dziełu i przez nadesłanie choćby małych darów na ręce p. Ignacego Drexlera p. l. Kapituły nr. 2, umożliwiła komitetowi przedłużenie rozda-wnictwa do 15. marca r. b.

*** Walne zgromadzenie** członków klubu miło-sników sztuki fotograficznej odbędzie się d. 5. bm. o godz. 6. wiecz. w lokalu przy ul. Łyczakowskiej l. 19 l. p.

*** Bal cyklistów** odbędzie się jutro, we czwar-tek, na dochód przysługiska Brata Alberta.

*** Wieczór** u księcia namiestnika Sanguski odbędzie się dnia 7. bm. Na wieczór ten reszono bardzo liczne zaproszenia.

*** Bal prasy.** *Après nous le déluge!* — po-wiedzieli sobie Lwowianie, więc mimo narażeń na ciężkie czasy, szal karnawałowo potęguje się z każdą chwilą w naszym mieście, by w dniu szóstym lutego dojść do kulminacyjnego punktu. W dniu tym odbędzie się — jak wiadomo — bal prasy, który dzięki swej tradycji, oraz zabiegom komitetu, zajmie niewątpliwie pierwsze miejsce w rzędzie za-baw miejscowych. Popyt o bilety jest już dziś szalony, skutkiem energicznej akcji komitetu pań, otaczających lwowską prasę szczerzejszą laską. Członkowie komitetu dali sobie słowo, iż wzięte o protektorek karty wstępu przetopią w zupełności na brzęczącą monetę, wobec czego o odsyłaniu niespre-danych biletów i mowy być nie może. Pieniądże za karty wstępu, oraz datki z tytułu kart honorowych adresować należy do ks. Konstancji z Zamojskich Sanguszkowej (pałac namiestnikowski), lub do hr. Cecylii Badenowej (pałac przy ul. Trzeciego Maja l. 6). Bilety do piątku nabywać można w księgarni Gubrynowicza i Schmidta (po cenie 3 zł.) za oka-zaniem zaproszenia.

*** Klub pocztowy** urządza dziś we czwartek w lokalu własnym zabawę z tańcami. Początek o godz. 8. wieczorem.

*** Składki na cele użyteczności publicznej lub na-rodowe.**

Dnia 28. stycznia odbyło się u p. Szumlańskiego roz-bicie puszek z centową składką na Wawel; puszek przy-niosły następujące osoby: Cukierni F. Gross Akade-micka i Helmańska, Kruszyński, Brzezina, Zimmer, Wier-żbiński, cukiernia Warszawska, sklep, Stan. Lipiński, lina-towicz, Motylowski i Krzyżkowski, trafika l. 5, trafika Niemcewskiego, Wil. Wyspiański, Ant. Gudien, Wolni-ński i Kaczynski, K. Bayer, masarnia Prybylskiego, mleczarnia pod „Krówką”, Kaczynski i Oderski, Henryk Voise, Leonard Solecki, Albert Szkowron, Paweł Gorski, Stanisław Löbl, Muszyński, handel korzenny, J. A. Ba-czewski, Ignacy Juhl, kantor wymiany Gustawa Maxa, księgarnia Sajbarta i Czajkowski, Bronisławowa Słonecy zamiast biletów noworocznych 2 zł., Kanińska i z. l. z. posrednictwem „Kurjera lw.” 16.92 zł., Toczyński z Pod-wolczyński 1 zł. 15 ct., Filip Huczkowski, starszy inżynier kolei państwowej z Tarnopola 3 zł. 25 ct., razem 49 zł., które jak zwykle odesłane zostały do rąk inicjatorów tych składek p. Aleksandra Ulanowskiego. P. Ulanowski wszyst-kie zebrane w Krakowie i nadsyłane na ten cel pienią-dze składa do krakowskiej Kasy oszczędności na księ-żeczki nr. 145, 673, 155 i 456, całość zaś dotąd uzbie-ranej składki wynosi do dnia 1. stycznia r. b. 30.000 zł. Następne rozbiście odbędzie się 26. lutego u p. Szumla-ńskiego, osoby posiadające puszkę, zamieszkałe na prowincji uprzejmie są takowe przoszone.

Zmarli:
Wiktor Łuczakowski, naczelnik sądu w Oberty-linie, zmarł w podróży z kąpiel w Przemyślu, licząc lat 48.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatralny. W teatrze hr. Skarbka: Dziś we czwartek po raz trzeci „Goplana”, opera romantyczna w 3 aktach a 5 odsłonach Włady-sława Żeleńskiego, słowa Ludomila Germana; jutro w piątek po raz czwarty „Cyrylowy”, komedia w 3 aktach Fr. Schoenhan’a.

Konkurs dramatyczny. Od dyrekcji teatru lwowskiego otrzymaliśmy następujące pismo: „Ogła-szamy niniejszym konkurs na napisanie komedii lub sztuki ludowej. Warunki: 1. Utwór ma być osnuty na tle naszych stosunków; to historyczne nie jest wykluczone. 2. Sztuka wypełnić musi cały wieczór. 3. Termin nadesłania (pod adresem dyrekcji teatru hr. Skarbka we Lwowie) do dnia 1. września r. b. Przenaczamy dwie nagrody, a mianowicie: Pierwszą w wysokości 600 koron; drugą w wysokości 300 koron, dla dwóch najcenniejszych utworów, zastrze-gając autorom tychże prawo pobierania tantiemy w wysokości 10%. W skład sądu konkurs-o-wego wejdą wybitni znawcy literatury dramatycznej. Lwów, dnia 2. lutego 1897. Dr. Juliusz Ban-drowski. Ludwik Heller.”

Aforyzm Sienkiewicza, nadesłany do jedno-dniówki na warszawskie slonkronko: „Jam jest świecą” — rzekł rozum, Miłość na ty: „Bracie, Jam słowcem — więc gdy zajdę Dopiero czas na cie.”

Pisanie recenzji o obrazach w tonie jak-najbardziej napuszystym, rozumie się kosztem zro-żowego sensu, zainaugurowane przez niektórych war-szawskich recenzentów, pragnących pokryć płykość i brak istotnych kwalifikacji krytycznych dziwkami pustych słów, grąszyć jeszcze u nas i cieszyć się na-wet pewnem powodzeniem. Prawdopodobnie należy to przypisać większej naszej zdolności malpowania wszystkiego, co się odznacza brakiem treści, a obfi-tym zasobem błyskotliwych efektów. W Warszawie tamtejsi krytycy pod wpływem świętej książki Sta-nisława Witkiewicza utemperowali się już cokolwiek, dzięki czemu klasyczne „aksamitne kamienie” i „so-czyste pędzle” zaczynają pomalu wychodzić z mody. U nas, jak wspomnieliśmy, używają one jeszcze w całej pełni praw obywatelstwa. Dla przykładu cytujemy poniżej kilka kwiatków krytycznej beznamięsności, które uszczekiliśmy w „organie Mendlicia”.

1. Stanisława Witkiewicza „Wiatr halny”: „Miał śnieżny zacięta łać odludź górska, a oświeca ją księżyc błady, wyglądający z poza wierzcho-łatrzaskich. Chwila jest doskonała uchwyciona, *ton we wszystkich liniach zachowany* (!)” Ton, za-chowany w liniach! Czy to nie jest paradne?

Do ulubionych ekstrawagantów tego rodzaju kry-tyków należą zwroty: „dobry w ruchu”, „dobry w biegu”, „zły w perspektywie” itd., zamiast daleko prostszego, ale za to zrozumialszego: „dobry ruch”, „zła perspektywa” itd. Oto próbka z wspomnianego już źródła:

2. „Powrót od ślubu” Wodzinowskiego jest „bardzo jasny w kolorze — i to jego jedyna za-leta (!)” Pomijając już osobliwe rozumowanie: że jasny kolor jest zaletą obrazu, czy nie byłoby pro-siej powiedzieć, że „Powrót od ślubu” jest malo-wany jasnymi farbami? W tym samym ustępie znaj-dujemy wzmiankę, że „płótno jest w rysunku słabe.”

Nam się zdaje, że raczej rysunek jest na płótnie słaby, bo nie płótno winno, tylko rysunek.

3. Sylwiusza Saskiego „Kabalarka”: „Kolory są nałożone dobrze, odpowiednio, dają się tylko od-czuwać braki w skoncentrowaniu harmonji estetycznej”. Skoncentrowanie harmonji estetycznej! Konia z rzędem, kto to zrozumie.

„Widoczny rozmach”, „duży zasób fantazji” i t. p. kwiatki, nie mające najczęściej w danym wy-padku żadnego zastosowania, a włożone w recenzję jedynie po to, aby było coś powiedziane, są na po-rządku dziennym tak samo, jak niedgdy były w War-szawie „alfasowe kamienie” i „soczyste pędzle”. Ale posłuchajmy dalej:

4. „Portret pani Pawlikowskiej pędzla Anieli Pająkówny jest bardzo ładny i dobry (ładny i do-bry!) *Figura stoi dobrze*, niewymuszennie. Ma jednak (!) za wielką w twarzy przewagę tonów szarych”. Do tej samej kategorii oklepanek należy wyrażenie, iż Benedykto-wicz portret własny jest „trochę twardo malowany”.

5. Władysława Dietricha „Rynek krakowski w nocy”: „Temu obrazowi możnaby chyba zarzucić, że prawa strona nie dostarja się do lewej, zresztą wszystko jest wykonane z brawurą, zwłaszcza świa-tła przy ulicy Szpitalnej wibrują doskonale i odta-rzają z ekspresją znaczną krzyżowanie się blasków pomiedzy promieniami latarni gazowych a latarni Auerowskich”.

W zdaniu tem panuje, dzięki nagromadzeniu tylu gatunków światła, taki chaos, że trzeba by je wedle wszystkich reguł gramatyki A. Maleckiego „rozebrać”, aby doszukać się w niem podmiotu, orzeczenia i... sensu. Po opuszczeniu klasycznej „brawury” i „ekspresji” zostałoby t. zw. „zdanie gołe”, z którego wynika ni mniej ni więcej, tylko, że: światła odta-rzają krzyżowanie się blasków pomiedzy promieniami.

O tem zdaniu możnaby śmiało powiedzieć, że jest „gigantyczne w nonsensowości”.

„Ludu”, organu Tow. ludowozwczego, wyborne redagowanego przez prof. dra Kalinę, wyszedł zeszyt l. na rok 1897 i zawiera: Jan Witort: Kuja na Litwie; Z. St.: Z nad Buga. Szkic etnograficzny; Jan Witek: Antysemityzm w powiatach i farsach ludowych; Segel: Wierzenia i leśnictwo ludowe żydów; Fr. Rawita: Ze zbioru apokryfów; dr. A. Kalina: Z puszczy kurpiowskiej; Włodz. Hnatuk: Frydówka; ks. Wład. Sarna: Kolega: Włodz. Hna-tuk: Pieśni rękuckie; Szymon Gonet: Rękawka i skały Twardowskie w Podgórzu; tenże: Język polski w wojsku. Rozbiory i sprawozdania. Biblio-grafia. Sprawy towarzysztwa.

„Nafy” nr. 2 wyszedł i zawiera: I. Sprawy towarzysztwa naftowych: Bonifikacja tytułem wozno-wego za przebieg i czas. — Ingerencja władzy po-litycznej w sprawach kopalnianych. — Przystąpił do kraj. Towarzystwa naftowego. — II. Część in-formacyjna: Becki bez klepek, nap. Wacław Wol-ski. — Z Sejmu krajowego. — Handel i przemysł. — Korespondencje: z Bobowy, napisał dr. Franci-szek Gumowski; z Naftowej, napisał Werbel. — Literatura. — Kronika. — Ogłoszenia.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Dyrekcja kolei państwowych ogłasza: „Część kole lokalnej Czerwin-Modrau ze stacjami Poritsch n. S. Te-jnitr n. S. i Krkanitz została na dniu 18. stycznia b. r. oddaną do użytku publicznego. Wyż wymienione stacje są dla ogólnego użytku urządzone”.

Zniesienia ograniczenia dozwolonego przyjmowania towarów w tymczasowe przechowalnie.

Zaprowadzone w okręgu lutejskiej dyrekcji kolei pań-stwowej ogłoszeniami z dnia 26. października 1896 roku, l. 49460 i 20. listopada 1896 roku l. 51476 w myśl po-stanowień ust. l. i 2. §. 55. regulaminu ruchu ograni-czenia, dotyczące przyjmowania towarów tylko w tym-czasowe przechowalnie do chwili możelnej wysyłki, zniosto się z dniem 28. stycznia 1897 r.

Główna wygrana tureckiej pożyczki prenujowanej w kwocie 300.000 franków pada na nr. 385.919, druga wy-grana 25.000 fr. na nr. 42.274, po 10.000 fr. wygrali losy: nr. 1.269, 401 i 1.952.668.

Przy ciągnięciu losów włoskich czerwonego krzyża pada główna wygrana w kwocie 20.000 lirów na serię 2530 nr. 25, druga w kwocie 2000 losów na serię 2968 nr. 12.

Sprawozdanie tygodniowe izby handlowej i przem. o cenach zboża i produktów we Lwowie od 22. stycznia do 29. stycznia 1896 roku bez obpły akcyzowej. Pszenica stara 7-80 do 8-10, nowa — do — żyto stare 5-85 do 6-05, nowe — do —, jęczmień browarny stary 5-75 do 6-35 nowy — do —, pastewny 4-45 do 4-95, owies stary 5-60 do 5-80, nowy — do —, hreczka 7-20 do 7-50, kukurudza zesł. 5- do 5-25, nowa 5-15 do 5-40, proso — do —, groch do got. 5-25 do 8- —, pastewny 4-25 do 4-50, soczewica — do —, fa-sola — do —, bobik 4-35 do 4-80, wyka 4-30 do 4-60, konieczna czerwona 37- do 47- —, konieczna biała od 40- do 55- —, tym. od 16- do 22- —, szwedzka 40- do 50- —, anyż ros. 24- do 28- —, płaski 25- do 28- —, rzepak zimowy 11-50 do 12-60, letni — do —, rzepak zimowy — do —, letni — do —, linianka 6-50 do 7-25, nasienie liniane 6-50 do 7-25 do — nasienie konopne — do —, chmiel stary — do —, chmiel nowy — do —, nafta zwykła 15- do 16- —, salomowa 18- do 19- —, wosk ziemny — do —, wszystko za 100 kilogr., spi-rytus 10.000 litr-procent, gotowy kontyngentowany 14-05 do 14-30.

TELEGRAMY

„Dziennika Polskiego.”

Wiedeń 3. lutego. Podróż cesarza Fran-ciszka Józefa do Petersburga, która ma się odbyć w kwietniu b. r., obejmuje 8 dni, a z tych cztery ma być przeznaczonych na pobyt cesarza w Petersburgu.

Lubiana 3. lutego. Wczoraj o godzinie 12. min. 26. w nocy dało się czuć silne, kilka se-kund trwające trzęsienie ziemi.

Tryjest 3. lutego. Urzędowo zaprzeczają doniesieniu *Piccola*, jakoby rząd postanowił za-systować statut miejski i wprowadzić komisarza rządowego.

Berlin 3. lutego. Dzienniki donoszą, iż ce-sarz Wilhelm podczas śniadania danego w Kilonji, na którym był Murawiew, wznosił toast na cześć cara, a muzyka, przygrywająca przy śniadaniu, zainotonowała hymn carski.

Ateny 3. lutego. Położenie na Krecie staje się coraz bardziej krytycznem. Powtórzyły się

znów rzeznie i atarczki między Turkami a chrze-ścijanami. W Kanei pozamykano sklepy, a na całej wyspie panuje ogromna panika. Konsulo-wie starają się uspokoić wzburzone umysły. Cały ten ruch wywołał tureccy ajenci prowoka-cyjni, którzy chcą przeszkodzić zaprowadzeniu przez mocarstwa europejskie pokoju na wyspie, oraz sprawić rządowi greckiemu rozmaite przy-króści.

Berlin 3. lutego. Między górnika-mi panuje znnow silne wzburzenie. Na zgromadzeniu de-legatów chrześcijańskich górników w Bochumie uchwalono żądać podwyżkę wynagrodzenia za pracę o 10 do 15%. Mowy miały charakter wybitnie agitacyjny. Zwrócił powszechną uwagę i wywołał sensację ten fakt, że na bochumi-skim zgromadzeniu przemawiał prof. uni-wersytetu Wagner i stanowczo wystą-pił w obronie usiłowań górników. *Hamburger Nachrichten* wzywają władze, aby zbadały, czy takie mieszanie się profesorów uniwersyteckich w stosunki pracodawców z pracobiorcami da się pogodzić ze stanowiskiem profesora uniwer-sytetu i czy w interesie państwa może to być czerpianiem.

Rzym 3. lutego. Kardynał Ledochowski ma ze względu na podeszły wiek ustąpić z pre-fektury *de propaganda fide*, a objąć stanowi-sko, opróżnione przez śmierć kardynała Bian-chiego.

Rzym 3. lutego. Rząd, jak krąży pogłoska, układa się z konsorcjum wielkich kapitalistów w sprawie ewentualnego oddania mu Erytrej, w charakterze kolonii handlowej.

Rzym 3. lutego. Na kilku uniwersytetach jeszcze trwają niepokoje. Uniwersytety w Nea-polu i Rzymie zamknięte.

Petersburg 3. lutego. *Szudnaja Gazeta* do-nosi, iż senat zatwierdził ustawę pozwalającą mieszkac we wszystkich miejscach państwa tym żydom, którzy na jednej ze szkół wyższych otrzy-mali stopień akademicki.

Petersburg 3. lutego. Rządowa rosyjska agencja telegraficzna oświadcza, że wiadomość *Timesu* o powiększeniu floty na Czarnem mor-zu nie zgadza się wcale z faktycznym stanem rzeczy, gdyż ostatnie zarządzenia w tym wzglę-dzie wcale nie miały na celu powiększenia floty czarnomorskiej, pożądanego rzekomo wskutek zmiany politycznego położenia, lecz są jedynie dalszym ciągiem zarządzeń, mających styczność z manewrami, urządzanymi na Czarn-em morzu, każdej zimy, od roku 1894.

Wiedeń 3. lutego. Zarządzenie rady szkolnej krajowej w Dolnej Austrii, dające dymisję wszy-stkimi prowizorycznym nauczycielom wywołało wielką sensację wśród kół nauczycielskich. Sprawa ta ma być przedmiotem obrad na kilku zgromadzeniach nauczycielskich.

Wiedeń 3. lutego. Rada nadzorcza Towarzy-stwa naftowego w Schodnicy, proponuje wypłatę dywidendy od akcji po 55 zł.

Wiedeń 3. lutego. Wczoraj we wtorek spadł tu deszcz przy nadszyczącej ciepłej temperaturze. Termometr wskazywał wieczorem 10 stopni ciepła (Celsjusza).

Linz 3. lutego. Bezrobocie robotników na od-dziale wyrobu biciałki w fabryce broni w Steyer zakończono. Robotnicy powrócili do pracy dzisiaj tj. we środę.

Budapeszt 3. lutego. Cesarz ulaskawił cze-rech huzarów, których skazano na więzienie w twierdzy w Komornie za zabicie wachmistrza Dio-szegiego w Bratkowicach pod Rzeszowem. Jak wiadomo Dioszegi zgnęł się w sposób okrutny nad żołnierzami i to znęcanie się popchnęło ich do zbrodni. Owych czterech huzarów, ulaskawionych przez cesarza, wypuszczono natychmiast na wolność.

Bruksela 3. lutego. Wskutek zapalenia się gazu świetlnego od iskier przewodu elektrycznego, przeprowadzonego w rurach gazowych, nastąpił tu na placu Wielkim i sąsiednich ulicach liczne eks-plozje, które zupełnie zrujnowały bruk. W mieście powstała wielka panika, na szczęście jednak nie było żadnych poważnych wypadków.

Sewilla 3. lutego Umarła tu księżna Mont-pensier.

Charleroi 3. lutego. Sąd zezwolił na rozwód księcia Chimay z jego żoną, która, jak wiadomo, porzuciła go i dzieci i uciekła z kapelmistrzem mu-zyki cygańskiej Rigem.

Bombaj 3. lutego. Dżuma szerzy się coraz więcej tutaj i w Karachi. Co dnia umiera po kil-kuset ludzi.

Stambuł 3. lutego. Z Krety donoszą, że w okolicy Kanei panuje zupełna anarchja i za-chodzi obawa ponownego wybuchu powstania. Skutkiem tego wzmoocniona zostanie załoga na tej wyspie.

Wiedeń 3. lutego. Lueger przybył dziś do Wiednia i był na posiedzeniu sejmku. Gdy wszedł do sali, posłowie i zebrana na galerji publiczność powitali go łuczynymi oklaskami. Wygląda on zu-pelnie dobrze.

Praga 3. lutego. Na szlaku Podbaba-Salz ko-lei prasko-bodenbachskiej obsuwała się ziemia i zasypała oba tory na długości 30 metrów. Dziś rano oczyszczono jeden tor.

Ateny 3. lutego. Wczoraj odbył się tu pogrzeb posła austriackiego br. Kosjeka. Cała rodzina kró-lewska była na mszy żałobnej, a król złożył wspa-niały wieniec na trumnie. Prasa tutejsza poświęca zmarłemu serdeczne nekrologi.

Algier 3. lutego. Przybył tu wczoraj arekysiaż Franciszek Ferdinand d'Este.

Telegramy giełdowe i targowe.

Berlin 3. lutego. Giełda wczorajsza wie-czorna: kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwane *Wiener Parität*). Kredyty 236-40 (375-59), Sztabany 154-80, (363-06), Lombardy 39-40 (91-79), Disconto 212-27. Uspokobienie silne.

Frankfurt 3. lutego. Giełda wczorajsza wieczorna. kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwane *Wiener Parität*). Kredyty 318-50 (375-54), Sztabany 313-12 (362-89), Lombardy 79-62 (91-58), Laura 182-60, Harpener — — —, Disconto 212-50. Uspokobienie silne.

Telegram giełdowy.

Wiedeń, dnia 3. lutego godz. — min. —		
Alpiny	87-80	Galic. obl. prop. 97-50
Kredyty węg.	413-50	Wied. losy — — —
Angiolanki	157- —	Akcje tyton. 154- —
Unijony	296-50	4% Poż. krajowej 97-35
Akcje kredytowe	375-75	z roku 1893 274-25
Ludwiki	— — —	Elbethale 250- —
Nordbany	— — —	Länderbanki 122-20
Lombardy	91- —	Renta złota węg. 280- —
Losy tureckie	52-90	Bankvereiny — — —
Staatsbany	362-50	Wspólna renta p. — — —
Czerniowieckie	294-50	Ruble 127-25

Z izby handlowej i przemysłowej.

Lwów 3. lutego 1897 r.
I. **Akoje** za sztukę: Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 218- — do 221- —. Kolej Lwow.-Czern.-Jassy po 100 zł. w. a. do 235- — w srebr. 298- —. Banku hipot. po 200 zł. w. a. l. emisji 393- — do 403- —. Banku kred. galic. po 200 zł. w. a. 210- — do —. Garbarni w Rze-szowie po 200 zł. w. a. 200- — do 203- —. Fabryki wa-gonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 koron — 250 zł. w. a. 250- — do 260- —.
II. **Listy zastawne** za 100 zł.: Banku hipot. gal. 4% w. a. wylosował, z 10% prem. 110-10 do 11

